

KUNST Jubileumexpositie in ijssalon van Aris en Gré Laan

'Fotograaf dronk alle likeurtjes voor het ijs op'

Al decennialang verkopen Aris en Gré Laan ambachtelijke ijs in hun salon in de Koningstraat in Den Helder. Ruim twintig jaar geleden openden ze daar ook hun eerste expositie, met moderne kunst. Dit heugelijke feit wordt gevierd met de expositie De IJssalon die vanaf 21 juli is te zien in Kunsthal 45.

Evert Marsmans
e.marsmans@mediahuis.nl

Den Helder ■ De combinatie tussen ijs en moderne kunst ontstond min of meer bij toeval. „De Koningstraat was destijds het uitgaanscentrum van de stad, ik was er vaste klant”, vertelt de bekende Helderse kunstenaar Emo Verkerk. Hij is de initiatiefnemer van de exposities in de IJssalon.

„Bij tijd en wijle deed ik ook het etablissement van Aris en Gré aan, voor koffie of een ijsje. Langzamerhand is daaruit een vriendschap ontstaan. Ik vertelde ooit een verhaal dat het water net over de dijk zo oud was als de aarde zelf, miljarden jaren. Gré zelf herinnert zich dit verhaal specifiek als het moment dat ik definitief hun vriend werd.”

„Ik kwam uit Amsterdam, daar woonde ik op de Zeedijk. Toen ik daar leefde was ik ervan overtuigd dat die straat de meest wilde straat was op het Westelijk Halfrond. Dat dacht ik tot ik hier in de Koningstraat terecht kwam. Ik durf gerust te stellen dat ik met volle teugen van Den Helder heb genoten. In Amsterdam hebben ze de naam kunstminnend en creatief te zijn, in Den Helder zijn ze het echt.”

Verkerk was destijds al een kunstenaar die stevig aan de weg timmerde en die in zowel binnen- als buitenland zijn naam had gevestigd.

De keuze om in de salon exposities te gaan organiseren lag dus voor de hand, maar was beslist niet vanzelfsprekend.

Augurken

„Aris dacht erover om in de wintermaanden, als de handel in ijs stil lag, ingelegde uitjes en augurken te gaan maken. Dat was een hobby van hem. De exposities met moderne kunst hadden dus ook uitjes in het zuur kunnen zijn geworden”,

Kunstenaar Jan Nijhof en Emo Verkerk, de initiatiefnemer van de exposities.

FOTO GEORGE STOEKENBROEK

zegt Verkerk met een brede glimlach. De familie Laan had in oorsprong niets met moderne kunst. „Dat maakte de IJssalon als expositieruimte eigenlijk alleen maar interessanter”, legt Verkerk uit.

„Ik mocht mijn gang gaan. En dat deed ik ook. In de loop van twintig jaar heb ik de meest uiteenlopende en in sommige gevallen bizarre kunst bij ze mogen laten zien. Nooit hebben ze er over geklaagd of gemopperd.”

„Die openheid siert ze geweldig en heeft zeker bijgedragen aan het

succes van de exposities.”

„Vergis je niet, we hebben nooit veel aan publiciteit gedaan. Toch wist het publiek ons te vinden. We drukten honderd uitnodigingen voor de opening. Wie twee keer niet kwam, kreeg geen uitnodiging meer.”

Enthousiasme

„Nou ja, die openingen waren dan ook wel vaak spraakmakend. Ik bedoel het niet om op te scheppen hoor, want het kwam ook voor dat er maar een handjevol belangstel-

lenden kwam opdagen. Soms twijfelde ik zelfs aan de creatieve belangstelling in onze stad en schaamde ik me een beetje voor de deelnemende kunstenaars. Meestal was ik blij en ook trots op de mogelijkheden van de salon en het enthousiasme van de bezoekers. Anders hadden we het natuurlijk ook nooit zo lang volgehouden.”

Ook kunstenaars bleken zonder uitzondering graag naar Den Helder af te reizen. „De kunstenaars komen eigenlijk allemaal uit mijn eigen netwerk”, aldus Verkerk.

„Het verbaasde me soms wel dat ze zonder uitzondering bereid waren om naar Den Helder, toch voor veel van hen een soort blinde vlek, af te reizen. Ik heb trouwens ook van niemand gehoord dat ze er spijt van hadden hoor.

Dat komt natuurlijk ook door de spreekwoordelijke gastvrijheid van Gré en Aris. Kunstenaars voelden zich gewaardeerd en vooral welkom.”

Spraakmakend

Die gastvrijheid werd vooral door fotograaf Paul Blanca op waarde geschat. „Ik ben geen man van anekdotes en zeker niet van roddels, maar dit verhaal is te mooi om niet te vertellen”, zegt Verkerk. „Blanca, inmiddels overleden, was een van de meest spraakmakende fotografen die Nederland heeft gekend. Die mocht in de salon natuurlijk niet ontbreken.”

„Juist op de dag dat hij zijn werk naar de stad had gebracht gaf het KNMI een weerswaarschuwing. Hij zat vast in Den Helder en kon niet terug. Geen nood, Aris had nog wel een slaapplek. De volgende ochtend bleek dat Paul Blanca alle likeurtjes die Aris voor het ijs gebruikte had opgedronken. Hij lag zijn roes uit te slapen op de bank in de salon. Aris en Gré koesteren dat verhaal en hebben er nooit over geklaagd.”

Op de expositie De IJssalon in Kunsthal 45 zijn er meer dan tachtig kunstenaars die eerder in de salon van Aris en Gré exposeerden.

Berekus

„Het is een bereklus”, zucht Verkerk. „De exposities in de IJssalon waren stuk voor stuk interessant, maar de kunstenaars samen vertellen geen eensluidend verhaal dat deze expositie samenvat.

Nou ja, ze vertellen natuurlijk samen wel het verhaal van Aris en Gré en hoe ze er in slaagden om kunst met gastvrijheid en lekker ijs te combineren.”

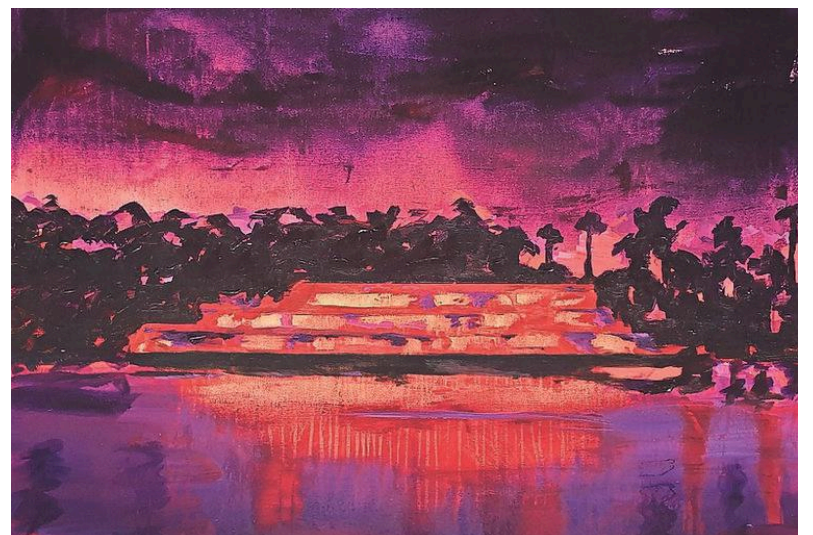
Werk van Kenneth Stamp.

Van Paul Blanca.

„De kunstenaars vertellen het verhaal van Aris en Gré, hoe zij kunst met gastvrijheid en ijs combineren

Emo Verkerk, organisator

Van Raymond Voeten.

FOTO'S AANGELEVERD